

Årsplan 2026-2027

Fellesskap - Lek- Livsmestring

“Til det beste for de minste”.

Innledning	4
Årsplan	4
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	4
Larviksbarnehagen	4
Kommunens visjon og verdier:	5
Presentasjon av barnehagen	5
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	6
Barnehagens verdigrunnlag	6
Barn og barndom	
Alle ansatte skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og legge opp til hverdager preget av lek, vennskap og trivsel.	6
Demokrati	7
Mangfold og gjensidig respekt	7
Likestilling og likeverd	8
Bærekraftig utvikling	8
Livsmestring og helse	8
Kosthold og måltider	9
Barnehagens formål og innhold	9
Omsorg	9
Lek	10
Danning	11
Læring	11
Vennskap og fellesskap	11
Barnas medvirkning	12
Samarbeid mellom hjem og barnehage	13
Overganger	13
Når barnet begynner i barnehagen	13
Overgang innad i barnehagen	14
Overgangen mellom barnehage og skole	14
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	15
Planlegging	15
Vurdering	15
Dokumentasjon	15
Barnehagens arbeidsmåter	
Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn muligheten for medvirkning. Arbeidsmåtene skal varieres, og tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.	16

- Vi bruker gruppedeling, turer og ulike aktiviteter for å tilpasse dagen til det enkelte

barn, barnegruppa og lokalmiljøet.	16
• Vi lytter til barnas initiativ, erfaringer og undring i hverdagen, og lar dette forme valg av temaer og prosjekter.	16
• Vi tar barnas uttrykk og ideer på alvor, slik at de får være med på å påvirke sin egen barnehagehverdag.	16
Progresjon	16
Barnehagens digitale praksis	16
Barnehagens fagområder	17
Trafikksikker barnehage	17
Kompetanseplan	17
Organisasjonskart barnehagen	18

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold ([§ 2](#)) og barns rett til medvirkning ([§ 3](#)) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

[Progresjonsplanen](#) er laget som et vedlegg til Årsplanen og vil være et viktig arbeidsredskap for planlegging og evaluering for barnehagens personal.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge *Rammeplan for barnehagen* en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Larviksbarnehagen

De kommunale barnehagene i Larvik ønsker å bidra til helhet og sammenheng i barnas oppvekst – og utdanningsløp, samt hele barnets fysiske og psykiske helse. Vi bryr oss om det som skjer i barnets liv, og vi ønsker å bidra til at barna får de beste forutsetninger for å mestre livet. De ulike virksomhetsområdene samhandler tett med hverandre - slik at barnas trivsel og utvikling blir ivaretatt og sørger for, blant annet, gode overganger.

[Jeg er meg](#) har vært et prosjekt for barnehager og skoler i Larvik. Dette prosjektet er nå implementert og jobbes med i alle barnehager og har som hensikt å fremme barn og unges seksuelle helse og livsmestring for å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Planen [Kvalitet i barnehagen](#) skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehage tilbud i alle kommunale barnehager i Larvik. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling vektlegges og det pekes på i hvilken retning barnehagene samlet skal utvikles.

For barnehageåret 2026/2027 skal vi:

Lysheim barnehage 2026-2027

- I samarbeid med PPT skal vi jobbe videre med å bli enda bedre på ASK. ASK betyr å bruke bilder, symboler og tegn sammen med det vi sier.

Alle barn har stor nytte av ASK og det er helt nødvendig for barn som mangler talespråk og trenger en annen måte å uttrykke seg på. Det er også til stor hjelp for de som trenger støtte for å forstå det vi sier, for eksempel barn som lærer norsk som et nytt språk. I tillegg er det et fint verktøy for de aller yngste barna som holder på å lære seg å snakke.

Når de ansatte bruker bilder og tegn i hverdagen, blir det lettere for alle barna å forstå hverandre, leke sammen og si sin mening.

- Bidra til Foreldrekraft i et tverrfaglig miljø (barnehage, skole, helsestasjon, Pedagogisk psykologisk tjeneste). Dette fokuset er en flerårig satsning. I 2026/2027 skal de ansatte i barnehagene få økt kompetanse knyttet til relasjonsbygging, kunnskap om risiko og beskyttelsesfaktorer i barns liv og økt trygghet i gjennomføringen av foreldresamtaler.

I tillegg driver hver barnehage sitt eget utviklingsarbeid

Kommunens visjon og verdier:

Visjon Larvik - miljøbevisst, livskraftig og verdiskapende

Verdier NÆRE - Nysgjerrig - Ærlig - Raus - Engasjert

Dette gjenspeiles i felles dokumenter:

Strategidokumentet for Larvik kommune:

De forskjellige delene i Strategidokumentet viser hvilke langsiktige og kortsiktige mål Larvik kommune jobber med.

Virksomhetsplan for barnehagene:

Viser hvilke tiltak og mål barnehagen og enheten har for det året vi er inne i. Den gjelder for et år av gangen, og bygger opp under målene i Strategidokumentet.

Årsplanen for hver barnehage:

Er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og viser barnehagenes valg og begrunnelser. Den skal også gi informasjon om barnehagenes pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagenes samarbeidspartnere og andre interesserte.

Presentasjon av barnehagen

Barnehagens fokus er forankret i Rammeplanen og vi jobber kontinuerlig med utvikling av kvalitet til det beste for de minste. Vi jobber for et inkluderende barnehagemiljø og vi har ekstra fokus på trygg tilknytning og nære relasjoner-spesielt i oppstartsperioden. Leken har en stor plass hos oss i Lysheim og et godt lekemiljø er avgjørende for barnas trivsel, utvikling og læring. Leken er også med på å skape gode relasjoner og vennskap. Vi er en barnehage med 79 barn og 21 ansatte fordelt på fire avdelinger. I 2026/2027 har vi to storebarnsavdelinger og to småbarnsavdelinger. Barnehagen ligger rett ved skogen og har kort avstand til kyst og strand.

Vi deltar i «Jeg er meg» i Larvik kommune som er et forebyggende verktøy og opplegg som brukes i

barnehager og skoler for å lære barn om kropp, grenser, følelser og seksualitet.

Gjennom kontinuerlig vurdering sikrer vi at barnehagen holder høy kvalitet og følger rammeplanen. For oss betyr vurdering, felles refleksjon, faglig diskusjon og analyse av eget arbeid – enten det gjelder daglige samtaler eller etiske problemstillinger på personalmøter.

Dette gir oss et trygt utgangspunkt for videre planlegging. Vi justerer fortløpende både det inne- og utvendige lekemiljøet for å sikre at alle barn opplever et inkluderende fellesskap og en god barndom.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering er en viktig del av barnehagens pedagogiske arbeid. Gjennom vurdering av det arbeidet vi gjør, vil vi kunne påse at vi følger barnehageloven og rammeplanen.

Vurdering betyr at vi reflekterer i fellesskap over det pedagogiske arbeidet, at vi beskriver og analyserer og at det gir et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Vi vil også få en mulighet til å sørge for at vi gjør de nødvendige valgene som sikrer barna en god barndom og et godt miljø å vokse opp i.

Diskusjon og refleksjon foregår daglig og benyttes på våre møtearenaer i barnehagen. Vi tar opp faglige og etiske problemstillinger som bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles og vi utvikler barnehagen i fellesskap.

Barnehagens verdigrunnlag

Rammeplanen for barnehagen (2017, s.7) sier at barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal også jobbe for å fremme likeverd og solidaritet, tilgivelse, mangfold og gjensidig respekt, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen).

Vi som jobber i barnehagen skal hele tiden ha fokus på barnas beste.

Barn skal bli demokratiske samfunnsborgere som skal ta hensyn til andre mennesker. Men de skal også få lov til å være individer som skal kunne heve stemmen og bli hørt. Personalet i barnehagen bør jevnlig reflektere over balansen i dette.

Barn og barndom

Alle ansatte skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og legge opp til hverdager preget av lek, vennskap og trivsel.

- Vi ser på barndommen som verdifull i seg selv. Vi anerkjenner barna ved å ta initiativene

og følelsene deres på alvor, og gir dem tid til å være her og nå.

- Leken er barnas viktigste arena. Tilstedeværende voksne støtter barna i å bygge vennskap, komme inn i leken og oppleve trygghet og mestring i hverdagen.
- Vi møter barna med varme og setter ord på følelser. Gjennom god veiledning og felles erfaringer lærer vi barna å forstå og ta hensyn til hverandres behov.

Demokrati

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn i barnehagen har mulighet til å delta i barnehagens fellesskap. Gjennom denne deltakelsen vil barna kunne utvikle en forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Ansatte i barnehagen skal la hvert enkelt barn få muligheten til å bidra og delta i barnehagens innhold.

- Barna har en stemme som tas på alvor, og de får være med på å bestemme innhold og aktiviteter ut fra egne interesser.
- Barnehagen som første demokrati: Vi er bevisste på at barnehagen er barnas første møte med demokrati, hvor barnesynet vårt er forankret i FN-s Barnekonvensjon.
- En verdifull del av fellesskapet: Vi ser hvert enkelt individ som en viktig bidragsyter til gruppa og skaper samhold gjennom mange gode, felles opplevelser.
- Mangfold og inkludering: Vi markerer Pride og formidler kunnskap om ulike religiøse høytider og livssyn gjennom samlinger, forming og i hverdagen.
- Tilhørighet og demokrati i praksis: Barna erfarer at de er verdifulle for fellesskapet, og de lærer å lytte til andre samtidig som de opplever at deres egne ønsker har betydning.

Mangfold og gjensidig respekt

Barn skal få muligheten til å lære om samfunnet vi lever i. De skal lære at det greit å være annerledes, og at alle har lik rett til å være deltaker i samfunnet. De skal lære at det ikke er lov å krenke en annen person. Barnehagen skal bidra til at hvert enkelt barn føler seg sett og anerkjent for den de er.

- Vi møter hvert enkelt barn med varme og nysgjerrighet. Gjennom nære samtaler og bekreftelse av barnets følelser sikrer vi at alle føler seg verdifulle og trygge på sin egen identitet.
- Vi synliggjør det enkelte barn ved å hekte deres ideer, styrker og bakgrunn på fellesskapet. Barna lærer at alle er en viktig brikke i gruppa, at det er lov å være annerledes, og at krenkelser aldri er akseptert.
- Vi bruker barnas og personalets ulike språk, kulturer og erfaringsbakgrunner som berikende elementer i hverdagen – gjennom samlinger, litteratur, musikk og samtaler om samfunnet rundt oss.
- I tett dialog med hjemmet deler vi barnehagens verdier om respekt og inkludering. Vi oppfordrer til et raust fellesskap også utenom barnehagetiden, for eksempel i forbindelse med bursdager og lekeavtaler.

Likestilling og likeverd

Alle ansatte skal aktivt jobbe for at alle barn og ansatte skal føle seg velkommen og viktig uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal sørge for at barna har like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntret til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.

- Vi tilbyr leker, bøker og utstyr som utfordrer tradisjonelle kjønnsmonstre og kjønnsroller.
- Vi markerer et mangfold av tradisjoner, religiøse høytider og livssyn på en måte som løfter frem fellesskap, mangfold og glede, slik at alle familier føler sine verdier synliggjort og respektert.
- De ansatte er bevisste på egne holdninger, ordvalg og forventninger. Vi roser barna for *hvem de er og hva de gjør*, heller enn å dele dem inn etter kjønn eller stereotype egenskaper, og sørger for at alle får like mye oppmerksomhet og plass.
- Vi jobber aktivt mot diskriminering og mobbing, vi lærer barna å kjenne igjen urettferdighet, å si ifra når noen blir utestengt, og å vise nestekjærlighet i praksis.
- Vi tilrettelegger det fysiske og sosiale miljøet slik at barn med ulike funksjonsevne, språkbakgrunn eller sosial status får delta på lik linje med andre. Alle skal oppleve at de mestrer hverdagen og er en uunnværlig del av gruppa.

Bærekraftig utvikling

Barna i barnehagen skal bli kjent med at det vi gjør i dag får konsekvenser for fremtiden. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre, naturen og lære om hvordan de kan dekke sine grunnleggende behov uten å ødelegge for kommende generasjoner. De skal lære å tenke kritisk, være etiske i sine handlinger og vise solidaritet. Vi må derfor stille spørsmål og skape et klima med plass til barnas ulike perspektiver, løsninger og kreativ tenkning.

- Barnehagen gir barna varierte naturopplevelser gjennom turer, lek og undring i nærmiljøet. Slik blir barna kjent med naturens mangfold og utvikler tilhørighet og respekt for omgivelsene sine.
- Gjennom praksis som kildesortering, gjenbruk og samtaler om natur og miljø lærer barna at handlingene våre i dag har betydning for fremtiden.
- Vi oppmuntrer barna til å stille spørsmål, vise omsorg for andre og reflektere rundt rett og galt. Slik legger vi grunnlag for kritisk tenkning, etiske valg og solidariske holdninger.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal legge til rette for at barna trives, kjenner mestring og følelse av egenverd, de skal få vise livsglede, og oppleve at ansatte i barnehagen har et forebyggende perspektiv på krenkelser og mobbing. Barn skal oppleve barnehagen som et trygt sted å være der de har muligheten til å utfordre

seg selv i samspill, fellesskap og vennskap. Voksne skal være støttende, og hjelpe barn til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

- I barnehagen legger vi til rette for varierte fysiske aktiviteter både ute og inne.
- Barnehagen jobber med “Jeg er meg” og hvordan få kjennskap til egen kropp. Barna skal bli kjent med egne og andres grenser.
- Vi jobber for at barna skal bli selvstendige ved å stille krav og ha forventninger til barna.
- Vi jobber for at barna skal utvikle god psykisk helse, blant annet ved å hjelpe barna å forstå følelsene sine og gi barna gode verktøy til å håndtere vanskelige situasjoner.
- Vi heier på barna for hvem de er og ikke for hva de gjør.
- Eksterne samarbeidspartner har samlinger med skolestartere rundt temaet overgrep, god og vonde berøringer, samt hva som er loven i Norge.

[Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen](#)

[Jeg er urolig-Hva gjør jeg-rutinen](#)

Kosthold og måltider

Barnehagene har utarbeidet en rutine knyttet til mat og måltider i barnehage og vi har felles innkjøpsavtale. Rutinen er basert på helsedirektoratets råd og anbefalinger og skal følges av alle barnehager.

- Barna får hver dag tilbud om frukt og grønnsaker som vi varierer ut ifra blant annet sesong, varmmat og tilgang. Kjøkkenhagen vår bidrar til kunnskap om økologisk mat og “fra hånd til munn”.
- Til smøre-måltidene får barna grovt brød med variert pålegg. Barna får tilbud om å smake på nye pålegg og oppfordres til å prøve noe nytt.
- Barna får vann som tørstedrikk og får tilbud om melk til noen av måltidene.
- Barna får delta i matlagingen ut ifra utviklingsnivå og alder. Eksempelvis kan det være med å kutte opp grønnsaker, observere, røre rundt eller smake underveis.
- I forbindelse med markeringen av julen får barna bake og smake på tradisjonell bakst.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barnehagens formål skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av det pedagogiske arbeidet og innholdet i barnehagen (Rammeplan for barnehager).

📄 Progresjonsplan 2024/2025 tydeliggjør hvordan personalet skal arbeide med formål og innhold.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, glede og mestring og for utvikling av empati og nestekjærlighet.

Personalet skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og barn seg imellom.

Barna skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Dette gjør ansatte ved å tolke barnets signaler, være sensitive og verdsette barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplan for barnehager, 2017).

- I Lysheim er omsorg grunnlaget for alt vi gjør. Vi vet at barn trenger trygghet og tilhørighet for å utvikle seg, trives og lære. Derfor møter vi barna med åpenhet, varme og ekte interesse – hver eneste dag.
- Omsorg vises i de små øyeblikkene: når vi hjelper på med klær, trøster et barn som er lei seg, lytter når noen har noe på hjertet, og gleder oss sammen over det som går bra. De ansatte er bevisste på å tolke barnas signaler, gi støtte ved behov og anerkjenne barnas egne handlinger når de viser omsorg.
- Vi har meldeplikt til barnevernet ved bekymring rundt barnets hjemmesituasjon .

[Film: Omsorgsfulle relasjoner](#)

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barna kan uttrykke seg gjennom, og en viktig del av barnekulturen.

Barn leker fordi de synes det er gøy. Samtidig utvikler barna sosiale, emosjonelle, motoriske, språklige og intellektuelle ferdigheter gjennom leken, kreativitet og evne til problemløsning. Lek er frihet til å velge venner, aktivitet og sted.

Voksne skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Vi skal inspirere til, og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. (Rammeplan for barnehager, 2017).

- Barnehagen legger til rette for ulike typer lek ved å tilby varierte og inspirerende lekemiljøer både ute og inne. Leker og materialer velges med tanke på å stimulere barnas fantasi, nysgjerrighet og utforskertrang.
- Vi jobber aktivt for å fremme et inkluderende miljø hvor alle barn opplever å være en del av fellesskapet. Gjennom lek får barna mulighet til å utvikle vennskap, samspill og glede i hverdagen.
- De ansatte har en viktig rolle i leken. Vi er til stede, støtter samspill, veileder ved behov og hjelper til med å inkludere barn som står utenfor. Vi verdsetter barnas initiativ og bidrar til at alle barn opplever mestring og tilhørighet.
- Barnas lek blir jevnlig observert for å forstå deres interesser, behov og utvikling. Disse observasjonene bruker vi i det pedagogiske arbeidet – for å tilpasse lekemiljøet, styrke relasjoner og planlegge meningsfulle aktiviteter.

[Vetuva- Noen barn trenger hjelp til å leke](#)

Danning

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte og at danningen skjer i samspill med omgivelsene og forankres i våre verdier. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå og erfare felles verdier og normer som er viktige for

fellesskapet.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal personalet bidra til at barna utvikler evnen til kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til et godt samfunn (Rammeplan for barnehager, 2017).

- Barna utvikler etisk bevissthet og trygghet på seg selv gjennom samspill, felles normer og opplevelsen av å tilhøre et fellesskap.
- De ansatte er tilstedeværende og deltagende voksne som viser god oppførsel, respekt og omsorg i praksis.
- Vi tilrettelegger rom og utstyr for variert lek, og deltar på barnas premisser for å styrke vennskap og danning.
- Vi undrer oss sammen med barna og lærer dem å tenke selv, ta etiske valg, sette egne grenser og si fra ved urettferdighet.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Læring skjer gjennom erfaringer de gjør i leken, felles aktiviteter og det de ellers opplever i livene sine. Barnehagen skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.

- Vi benytter rommet som den 3. pedagog.
- Vi har samlingstunder på alle avdelinger der vi stimulerer, utforsker og undrer oss sammen.
- Vi ser barnets initiativ og følger opp dets behov og nysgjerrighet.
- Vi motiverer barna til å bli selvstendige i alle hverdagssituasjoner.
- Vi gir mye rom for frilek samtidig som vi ansatte er deltagende der vi ser barna trenger det.

Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvisning, utestenging, verbal og fysisk mobbing. Miljøet må ha rom for alle barn slik at alle barn opplever inkludering, trygghet og tilhørighet.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. Barnehagen skal legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

En del av den sosiale kompetansen består i å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Dette trenger mange barn støtte til.

- Vi har nulltoleranse for mobbing og diskriminering.
- Vi følger lokal handlingsplan mot mobbing.
- Vi gir barna egne verktøy til å håndtere konflikter, og lærer dem å sette grenser for seg selv og egen kropp.
- Vi styrker barnas lekekompetanse for å styrke barnas relasjoner og samspill.
- Vi har frilek og vokstenstyrt lek og aktiviteter i tilrettelagte barnegrupper for å utvikle vennskap.
- Vi har Barnchellafestivalen som et felles prosjekt på tvers av hele barnehagen hver

vår. Her dannes nye vennskap og nye erfaringer på tvers av barnegruppene.

[Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen](#)

Kommunikasjon og språk

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Personalet skal anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og nonverbale uttrykk og støtte dem i deres språkutvikling og anerkjenne og verdsette ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk, tegn-til-tale og ASK-symboler. Personalet skal støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig utvikle norsk språkkompetanse.

- Vi har språkgrupper for barn som trenger ekstra språkstøtte.
- Barnehagen sørger for et variert språkmiljø og erfaring med ulik bruk av språk: vi leser bøker, synger, muntlige fortellinger, samtaler, bilder, dramatisering.
- Vi deler barna inn i språkgrupper, og vi jobber med å sette ord på hverdagslige ting for å heve språkkompetansen hos barna.
- Vi har fokus på de gode hverdagssamtalene.
- Hovedtanken vår er at alle barn har et språk uavhengig av verbalspråk.

[Språk – mye mer enn bare prat](#)

Barnas medvirkning

FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tas hensyn til.

Barnas medvirkning er sentralt for barns læring og trivsel. Personalet skal høre på barnas synspunkter, anerkjenne deres meninger og ytringer og la dem oppleve at de har innflytelse.

Det er viktig å passe på at alle barn får mulighet til å medvirke, men som voksne har vi også et ansvar for å sette grenser og lære barnet å håndtere et nei.

- Vi har lyttende og observante voksne som tar barnets interesser og uttrykk på alvor.
- At barna kan få påvirke sin egen hverdag.
- Barna lærer at de er like mye verdt og opplever at deres initiativ og ideer betyr noe.
- Avdelingene har hvilestunder etter barnas behov.
- Barna får frilek i løpet av dagen og får muligheten til å gjøre valg, ut fra alder og modenhet.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for godt foreldresamarbeid. Grunnlaget for samarbeidet mellom barnehage og hjem skal være barnets utvikling og trivsel og ha barnets beste som mål. Samtidig skal

barnehagen støtte de foresatte ved å gi dem tryggheten de trenger for å være gode omsorgspersoner for sitt barn.

Basert på forskning (Kvelling 2023) vet vi at det er enkelte faktorer i barns oppvekst, miljø og utvikling som spiller en stor rolle for menneskers livskvalitet livet ut.

I barnehagen og skolen er vi derfor ekstra opptatt av:

- å bidra til at alle barn har et trygt og omsorgsfullt miljø både i barnehagen/skolen og hjemme.
- å gi barn god utviklingsstøtte slik at språk, adferd, motorikk og vennskap samsvarer med alder.
- å hjelpe barnet til å innordne seg rutiner, å tåle motgang og å godta grensesetting
- at barnet opplever mestring og å være sosialt inkludert.
- å støtte foreldre i oppdragerollen.

med mål om at ved 10 års alder skal barnet karakteriseres som optimistisk, ha et positivt selvbilde, være lett å like og ha positive vennskspsrelasjoner.

Noen ganger kan barnet eller familien trenge litt ekstra hjelp, støtte eller veiledning. Da kan barnehagen hjelpe til eller bidra til at kontakt med rett instans opprettes og barnets velferd kan ivaretas helhetlig og tverrfaglig.

- Barnehagen legger stor vekt på et godt samarbeid med foreldrene. Vi inviterer til foreldremøter, utviklingssamtaler og daglig dialog for å sikre en felles forståelse rundt barnas trivsel og utvikling.
- Foreldrenes medvirkning ivaretas blant annet gjennom foreldreråd/samarbeidsutvalg (SU), hvor foreldre får mulighet til å påvirke barnehagens innhold og drift. Foreldremøtene gir rom for dialog, informasjon og fellesskap.
- Vi legger til rette for regelmessig utveksling av observasjoner og vurderinger gjennom planlagte foreldresamtaler og løpende kommunikasjon i hverdagen. Dette styrker relasjonen mellom hjem og barnehage og gir barnet en trygg og helhetlig oppvekst.
- Temaet for Foreldrekrakten i vårt område vil bli presentert på foreldremøter og gjennom felles satsinger, med mål om å styrke foreldrerollen og fellesskapet rundt barna.

[Kurs og veiledning for foreldre](#)

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplan, 2017 s.33).

Vi ønsker at oppstarten skal bli best mulig for barn og foreldre og er bevisst viktigheten av dette første møtet. Det er med på å danne grunnlag for et aktivt, gjensidig og nyttig samarbeid. Når barnet begynner i barnehagen legger vi til rette for at barnet får bli kjent med personalet og omgivelsene sammen med foreldrene sine gradvis.

Barnet blir møtt første dagen av en fast ansatt som skal være med barnet under tilvenningsperioden og i tiden etter. Dette er med på å skape trygghet for både barn, foresatte og de ansatte. Vi gjennomfører en oppstartsamtale med foreldrene under eller før tilvenningsperioden slik at vi får avklart forventninger til barnehagen og vi får skriftliggjort nødvendig informasjon om barnets behov.

Overgang innad i barnehagen

Når barnet skal bytte avdeling innad i barnehagen, vil det i hovedsak være barnehagen som står for at barnet blir kjent med "nye voksne", lekekamerater og rommene på ny avdeling.

I løpet av våren legger barnehagen til rette for at barnet er på besøk på den nye avdelingen. Dette gjøres sammen med en kjent voksen fra barnets avdeling. De voksne som skal ta imot barnet bruker naturlige situasjoner til å etablere gode relasjoner til barnet. Gode rutiner for utveksling og overføring av informasjon om barnet (mellom avdelingene) sikres ved at pedagogene overfører informasjon til ny avdeling.

- Barna hospiterer på de forskjellige avdelingene på våren før avdelingsbytte på høsten.
- Vi ruller på ansattgruppa slik at barna blir trygge på alle ansatte.
- Vi har tett dialog i ledergruppa rundt barna i overgangene.
- Vi gir foreldrene god og tydelig informasjon om at overgangen til stor avdeling innebærer nye hverdager og nye rutiner. Både for barn og foreldre.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplan, 2017 s. 33).

Barnehagen jobber målbevisst for at alle barn skal være trygge og godt forberedt til skolestart og evt. SFO. Dette skjer i samarbeid med foreldre og skolen barnet skal begynne på.

Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg ferdigheter og kunnskap slik at de møter skolen med nysgjerrighet og positiv forventning. Det legges til rette for en god avskjed med barnehagen.

Barnehagen inviterer foresatte til en avslutningssamtale hvor vi gjennomgår barnets ulike utviklingsområder og eventuelt behov for tilrettelegging i skole og andre ting foreldre er opptatt av. Dette skjemaet oversendes til skolen barnet skal begynne på.

Der det er behov for mer tilrettelegging, etableres det et samarbeid med skolen i god tid før barnet begynner på skolen.

Larvik kommune har fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole og SFO.

[Årshjul - overgang barnehage - skole/SFO Oppvekst og kvalifisering](#)

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Det vektlegges i Rammeplanen at barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes.

På planleggingsdager, i personalmøter og avdelingsmøter planlegges det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa.

Gjennomføringen av planene må være så fleksible at det er rom for spontanitet og barns medvirkning.

Vi baserer planleggingen på observasjon, dokumentasjon og refleksjon. Personalet må legge kortsiktige planer, men også se hele barnehageåret under ett.

Foreldregruppa gis mulighet til å medvirke til barnehagens innhold gjennom daglig kontakt, i foreldresamtaler, på foreldremøter og deltagelse i barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen godkjennes hvert år av barnehagens samarbeidsutvalg.

Vurdering

Barnehagen bruker personalmøter og avdelingsmøter til vurderingsarbeid. I tillegg er den daglige kontakten med foreldrene, foreldresamtaler, foreldreundersøkelse og observasjoner med på å bidra til det totale vurderingsarbeidet.

Vurdering skjer også gjennom samtaler i barnegruppa eller med enkelt barn, og gjennom observasjoner av barns trivsel og deltagelse i barnehagedagen.

Vurdering/evaluering skal støtte de voksne i planleggingen og bidra til å sikre at utviklingen av barnehagen skjer på en bevisst måte.

Den fortløpende vurderingen skal følges opp av nye tiltak og justeringer i planene.

Dokumentasjon

Vi gir foresatte et innblikk i barnehagehverdagen gjennom en kort oppsummering i foreldreportalen Visma flyt barnehage.

Ansattes dokumentasjon er viktig i forhold til refleksjon, dialog og utvikle ny praksis.

Dokumentasjonen kan være et middel for å få fram ansattes ulike oppfatninger og åpne opp for en kritisk og reflekterende praksis.

Dokumentasjon skal være med på å fortelle og gjenskape historien for barna, slik at de kan reflektere sammen med andre barn og voksne om det de ser og har vært med på.

Dokumentasjon er et verktøy for:

Å se sammen med barn
Å se hvordan barn lærer
Å se barns initiativ, tanker og innspill – og ta disse på alvor
Å planlegge tema arbeid
Å evaluere/reflektere over egen pedagogisk praksis
Å synliggjøre for foreldre barnas prosesser og produkt

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn muligheten for medvirkning. Arbeidsmåtene skal varieres, og tilpasses enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet.

- Vi bruker gruppedeling, turer og ulike aktiviteter for å tilpasse dagen til det enkelte barn, barngruppa og lokalmiljøet.
- Vi lytter til barnas initiativ, erfaringer og undring i hverdagen, og lar dette forme valg av temaer og prosjekter.
- Vi tar barnas uttrykk og ideer på alvor, slik at de får være med på å påvirke sin egen barnehagehverdag.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve mestring og fremgang. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser (Rammeplanen, 2017).

[Progresjonsplanen ser du her.](#)

Barnehagens digitale praksis

I Rammeplanen står det bl.a. at: «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring»

Digitale redskaper kan være gode verktøy for å stimulere og inspirere barnas eget kreative uttrykk og nysgjerrighet.

Ved en gjennomtenkt og bevisst holdning, sikrer vi god kvalitet og et godt læringsutbytte.

Den voksnes tilstedeværelse og tilrettelegging er vesentlig.

[Skjermbruk blant barn, unge og foresatte](#)

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesser og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene er beskrevet i barnehagenes [progresjonsplan](#) og ses derfor i sammenheng med barnas alder.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Trafikksikker barnehage

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig, vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

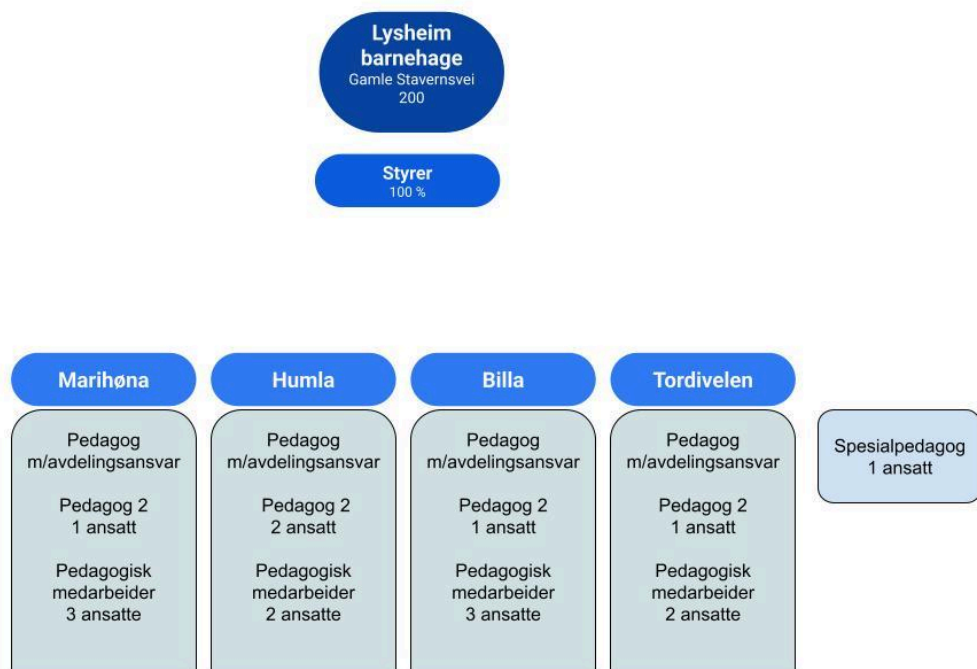
Barnehagen har rutiner for sikkerhet når barna skal på turer utenfor port og har en mobilitetsplan som også inneholder mål om trafikksikkerhet i og rundt barnehagen.

- Alle biler skal parkeres på egen parkeringsplass, og skal rygges inn. Dette informeres om på høstens foreldremøte, og personalet minner på det underveis i året, dersom de ser at noen parkerer annerledes
- Barn skal sitte forsvarlig festet i bil når de leveres og hentes
- Portene skal alltid være lukket i barnehagens åpningstid og barnet skal være i selskap med en voksen ved all ferdsel på parkeringsplassen
- Ved kjøring i bil, buss og taxi skal foresatte ha gitt samtykke, og barna skal sikres forskriftsmessig
- Barna skal ha på refleksvest når de er på tur
- Alle barn læres og trenes i regler for fotgjengere, i bruk av refleks, skilt og veimerking og i bruk av sansene sine i alle naturlige trafikksituasjoner
- Skolestarterne lærer om skilt og bruk av refleks

Kompetanseplan

Barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Dette er et utviklingsarbeid som involverer hele personalet og som foregår i den enkelte barnehage. I 2026/2027 er felles tema for de kommunale barnehagene Foreldrekräften. Se mer under punktet Larviksbarnehagen.

Organisasjonskart barnehagen

Tlf.nr. til avdelingene:

Marihøna 97135149

Humla: 97139356

Billa: 95477462

Tordivelen: 95477893

Styrer: Marie Guii-Larsen marieguiilarsen@larvik.kommune.no 45225151

Virksomhetsleder: Anja Sterner

Kommunalsjef: Rikke Janet Hellum